

Plot, denne bortfalder dog efter Ægteskabet, da en meget kompliceret Haarfrisure anlægges.

Saadant glat, mørkt Haar som de japanske Kvinder er i Besiddelse af skulde synes kun at egne sig daarligt til slige indviklede Frisurer, der dannes efter alle Kunstens Love. Men Kamiyui's Snille har gjort det fejligt for ethvert æsthetisk Lune, Lokker er ukendte — sandt nok — saa vel som Krøllejern. Men hvilke vidunderlige og skønne Opsætninger kan ikke den unge Piges Haar formes til! — Der er snegledannede Snoninger, der er Buer, Broer og Blade, som gaar over i hinanden, som var det gjort af en kinesisk Tegners Penselsstrøg.

Den japanske Kamiyui's Kunst overgaar langt den parisiske Frisør. Lige fra den Mythe-indhyllede Oldtid har japansk Sindrigheid udtømt sig i Opfindelser og Forbedringer af Kvindernes Haaropsætning, og formodentlig har der i intet andet Land eksisteret saa mange smukke Maader at bære Haaret paa som i Japan. Disse har vekslet gennem Aarhundrederne. Undertiden har de været meget indviklede i Tegnningen, undertiden ganske enkle, saaledes som den yndefulde Mode, som mange underlige Farvetryk fremstiller for os, hvor Haaret i lange Flætninger hænger ned til under Bæltet. Men hver en Mode, til hvilken vi gennem Billeder har faaet Kendskab, har sin særlige Fortryllelse. Indiske, kinesiske, malaiske og koreanske Skønhedsbegreber fandt deres Vej ind i Gudernes Land og blev adopterede og omformede efter dets mere kunstneriske Opfattelse, af det klædelige. Endogsaa Buddhaismen — der saa gennemgribende har omdannet den japanske Kunst og den japanske Tankeverden — har muligvis ogsaa paatrykt den — ganske Haaropsætning som Stempel, thi dens kvindelige Guddomme afbildes med de skønneste Coiffurer. Læg blot Mærke til Kwannons eller Benten's Haar eller til Tennin'ernes Flætninger — disse smaa kvindelige Engle, der svømmer om paa de store buddhaistiske Tempelers himmelblaa Loftshvævinger.

Det særligt Titalende ved de nye Frisurer er, at Haaret som en Glorie tjener til at fremhæve hvert af Trækkenes Skønhed eller Ynde. Og det Hele er sat fast med vidunderligt skønne Kamme og er gennemstukket med lange Naale af Guld, Sølv, Perlemor eller gennemsigtig Skildpadde — som ogsaa med Naale af Lakarbejde, der har udskaarne Hoveder.

Izumo's Frisørinder benytter ikke mindre end fjorten forskellige Haarfrisurer, men uden al Tvivl er Kunsten langt mere fremskreden i de større Byer i det østlige Japan. Kamiyui'erne gaar fra Hus til Hus for at udøve deres Kald; de besøger deres Klienter til bestemte Tider og Klokket. Syv eller otteaarige Smaapiger i Matsue faar Haaret sat op i den Stil, der hedder O — tabako — bon (med mindre det simpelthen ikke er opsat). I denne Stil, Røgelseholderens ophøjede Stil, bliver Haaret klippet fire Tommer langt rundt om Hovedet undtagen over Panden, hvor det klippes

noget kortere. Midt paa Hovedet bærer det langt og samles sammen i den særligt formede Knude, der har givet Coiffuren sit Navn. Saasart Pigebarnet er gammelt nok til at gaa i den offentlige Pigeskole, bliver hendes Haar sat op i den smukke, enkle Stil, der kaldes Katsurashita eller maa-ske paa den nye, halvtfremmede, grimme Facon, der hedder Sokuhatsu, som gennemgaaende er bleven moderne i de Skoler, hvor Eleverne tillige har deres Ophold. For de Fattiges Døtre ja, endog for Middelklassens er Skoletiden kun kort.

Deres Studier ophører for det meste nogle Aar før de er giftfærdige, og i Japan bortgiftes de unge Piger meget tidligt. Den unge Pige faar sin første kunstmæssige Frisure ved fjorten- eller femten Aars Alderen. Fra det tolvte til det fjortende Aar sættes hendes Haar efter den Mode, der hedder Omoyedzuki, som derpaa forandres til den smukke Coiffure kaldet yorowage. Nogle Aar senere maa yorowage vige for Shinjochio (den nye Sommerfugle-Stil) eller Shimada, ogsaa kaldet Takawage. Shimada er saare kunstfærdigt taarnet op, men jo højere Familien staar paa Samfundets Stige, jo lavere maa Frisuren bæres; Geisha'en eller Joro'en bærer en baade bredere og højere Variet af den, som egentlig svarer til Navnet Takawage, hvilket betyder; „Den høje Frisure.“ Atter skifter den unge Pige denne Stil mellem sit attende og tyvende Aar for en anden, som hedder Tenjingaeshi, fra sit tyvende til sit fire-og-tyvende Aar adopterer hun Mitsuwage eller „de tre Løkkers“ Coiffure, og en lignende, endnu mere indviklet Haaropsætning anlægges af de fem-og-tyveaarige Krinder, som bibeholdes til deres otte-og-tyvende Aar. Lige indtil denne Alder har enhver Forandring stilet hen imod en endnu større Kunstmæssighed og Indviklethed i Opsætningen, men fra nu af anses Japaneserinden ikke længere for ung, og der er nu kun een Mode for hende; Mochiriwage eller Bobai, den enkle og temmelig grimme Facon, der bæres af gamle Kvinder.

Men den Pige der gifter sig følger en hel anden Maade for Haaropsætning end de foregaaende. Det skønneste, mest udarbejdede Kunstværk er Brudens Frisure: Hanayome, et Ord, der betyder: „Blomster-Hustruen“. Haarbygningen er lige saa skøn som Navnet, men man maa se den, for ret at vurdere det kunstneriske Indtryk, den gør. Herefter bærer Hustruen sit Haar i Kumesa- eller Maruwage-Stilen — ogsaa kaldet Katsuyama. Kumesa-Stilen er tarvelig og er den fattige Kvindes Maade at sætte Haaret paa; men Maruwage- og Katsuyama-Faconen er elegant. I gamle Dage har Samurai-Kvinderne Haaret paa to Maader. Pigerne Coiffure hed Ichōgaeshi og Hustruernes Katahajishi. Endnu kan man se nogle faa Katahajishi-Frisurer i Matsue.

(Fortsættes).

Fru Bondegaards Forslag.

I dette Blads Nr. 11 læses der, at Fru Bondegaard paa Fællesmødet i August vil fremsætte Forslag til en Lovændring, idet hun nemlig ønsker, at Hovedstyrelsen ikke som hidtil skal vælges ved Fællesmødet, men skal bestaa af Medlemmer, valgte et af hver Kreds. Dette synes ret naturligt; jeg har selv tidligere ønsket at stille et lignende Forslag; men jeg undlod det paa Grund af forskellige Betragtninger, som jeg skal fremsætte i det følgende:

For det første vilde denne Ændring svække Fællesmødets Betydning og forringe Kredsenes Samarbejde. Det er ved det levende, personlige Møde mellem de delegerede, at vigtige Afgørelser burde træffes. Jeg siger med Flid, thi jeg tvivler noget om, at dette Samarbejde kommer fuldt til sin Ret. Paa Forslaget til Program for Mødet i samme Blad staar opført et Møde for Fællesstyrelsen forud for de egentlige Forhandlinger, men intet for de delegerede. Det synes dog ikke mindre vigtigt, at de forhandler med hverandre, særlig om Valg af Styrelse.

Og for det andet, saa kan en Styrelse dog ikke bestaa af 100,000 Medlemmer. Endnu er Antallet af Dsk. Kvsfds. Kredse overkommeligt; men vi ønsker og haaber dog alle, at det skal vokse, indtil hver lille Egn i Landet kommer med. Kun under den Form kunde Fru Bondegaards Forslag antages, at de af Kredsen valgte Medlemmer dannede et Repræsentantskab, som af sin Midte valgte et arbejdende Forretningsudvalg. Det hele blev saa indirekte, og desuden: er man sikker paa, at man ad den Vej vilde faa Mennesker med netop de Egenskaber, som kræves i Hovedstyrelsen, Overblik, Initiativ o. lign. Kan der ikke ude i Landet sidde Mænd og Kvinder, som uden at være Medlem af nogen Kreds — Hovedstyrelsen har jo ogsaa sine Medlemmer — netop er i Besiddelse af Leder-evnen?

Endelig er der den økonomiske Side af Sagen. Den ny Valgmaade vilde efter Fru B.s Mening gøre det nødvendigt at nedsætte Kredsmedlemmernes Bidrag til Hovedkassen fra 25 til 15 Øre. Men det er dog vist at gaa for langt ned, at begrænse Styrelsens Bevægeevne for stærkt, det synes allerede mærkeligt, at den med de faa hundrede Kroner til sin Raadighed overhovedet kan røre paa sig.

Et Medlem.

Til Læserne, særlig til Kredsstyrelserne.

Vi beder venligst vore Læsere meddele os, hvad de maatte erfare om kvindelig Interpellation paa Valgdagen. Særlig haaber vi, at Kredsstyrelserne vil hjælpe os at samle Oplysninger i saa Henseende.

Redakt.

Af Sygeplejens Historie.

Efter „Tidsskrift for Sygepleje.“

—o—

Sygeplejen kan i en vis Forstand siges at være ligesaa gammel som Menneskeheden selv, naar man dermed blot forstaar, at det ene Menneske plejer det andet. Hos Grækerne og Romerne kan vi dog allerede spore noget af en almen Sygepleje, de havde et

Slags Sygeherberg, og særlig blandt Romerne synes man at have draget Omsorg for Plejen af saarede Soldater og syge Slaver. Da der opstod Sygdom blandt Slaverne, blev de raske sat til at pleje de syge, og paa denne Maade lærte og opøvedes de. Disse Slaver blev de første Læger, og derfor kunde Lægerne i Rom heller ikke nyde nogen Anseelse. Sygehuse fandtes ikke, end ikke under Kejser Augustus' Tid, da Rom havde henved 1 Million Indbyggere. Heller ikke hos Jøderne fandtes Sygehuse, kun ved Betesda fandtes nogle Telte opslaaede omkring Dammen med det undergørende Vand. Alle Slags lidende Mennesker krøb omkring paa Torv og Gader og samlede ved Tempeldørene. I og med Kristendommen fik Sygepleien først sin rette Grundvold, og først da opstod der Sygehuse. Allerede i de ældste kristne Forsamlinger fandtes Sygeplejere og Sygehuse. En af de første Sygeplejersker er Fabiola; hun indrettede et Sygehus, hvor de syge uden nogen Betaling fik Hjælp og Pleje. I Sammenhæng med Korstogene og Klostrenes Opblomstring oprettedes i Orienten Sygestuer og Herberger, som forestodes af Pilgrimme. Munke og Nonner.

I Særdeleshed har Benediktinerordenen taget sig af de syges Pleje. Næsten hvert Kloster havde sit Hospital, hvor syge, svage, blinde og gamle kunde faa Hjælp. Ydermere havde de mange Ridderordener, særlig Johanniterordenen og den tyske Orden, som opstod i Middelalderen, for en stor Del til Livsopgave at pleje og beskytte de syge og hjælpeløse.

Den første Sygeplejerskeorden stiftedes i Marburg 1225 af Elisabeth, Landgrevinde af Thüringen, som særlig tog sig af de syge, og om hvem der findes mange smukke Legender. Denne Orden er ikke den samme som den nuværende Elisabethorden, der først begyndte sin Virksomhed i Midten af dette Aarhundrede.

Efter Aar 1200 syntes en mere ordnet Sygepleje at være kommet i Gang. Større Sygehuse anlagdes, deriblandt „Hôtel Dieu“ i Paris, Bartolomeus Hospitalet i London og det af Innocentius III. Aar 1204 oprettede Sygehus „San Spirito“ i Rom. I Sverrig fandtes ved Reformationstiden mange Helligaandshuse og Hospitaler for Plejen af gamle og uheldredelige og for de sindssvage*).

Fra og med det 16. Aarhundrede, da alle Videnskaber og dermed ogsaa Lægekunsten opblomstrede, blev der tænkt mere paa Sygeplejen. Fra denne Tid har vi „De barmhjertige Brøders Orden“, som udgik fra Spanien, og „De barmhjertige Søstres Orden“ fra Paris. Disse to Ordener bredte sig hurtigt ud over alle Evropas Lande og begyndte en gavnlig og betydningsfuld Virksomhed i Retning af Sygepleje og andre Barmhjertighedsværk.

I den protestantiske Verden grundedes Diakonissestiftelser, og den første af disse Stiftelser oprettedes i Kaiserswerth Aar 1836 af Pastor Flidner. Diakonisseanstalten i Stockholm stiftedes 1849. Danmark fik først sin Diakonissestiftelse i 1863. Dens Virksomhed for Uddannelsen af Syge- og Fattigplejersker har altid været og vedbliver at være i velsignelsessrig og i høj Grad paaskønnet.

Det røde Kors, som er vidt udbredt i Europa, og hvis oprindelige Formaal var at virke i Krigstid, begyndte sin Virksomhed i 1864, i Sverrig 1866.

Med Miss Florence Nightingale begynder

* I Danmark fandtes paa den Tid mange af de saakaldte Sct. Jørgens Gaarde eller Leprosier, der udelukkende var for de spedalske. Af andre Hospitaler var der Helliggeisthuse, der egentlig var Klostre, som udelukkende gav sig af med at pleje gamle, syge og svage Mennesker.

Hvor er jeg kommen fra?

Frit efter Rosegger ved Anna Nording.

—o—

Paa en rigtig varm Sommerdag er det rart, naar man efter Middagen kan lægge sig paa en Bænk i et skyggefaldt Lysthus. I den grønne kølige, dæmpede Belysning, som kun af og til brydes ved, at en Solstraale finder Vej gennem Løvverket, hviler man som Adam, medens han endnu havde alle sine Ribben.

En saadan Middagsstund laa jeg i en behagelig Døs, da mine to Smaapiger kom listende ind i Løvhytten; det var den elleveaarige Marta og den fireaarige Else. Den ene havde en lille Elfenbenskam i Haanden for dermed at rede mit Haar, den anden bar en bladfuld Gren, hvormed hun vilde bortjage de Fluor og Myg, der summede mig om Næsen.

Da Smaapigerne mærkede, at jeg vilde sove, var de meget stille; men da de saa, at jeg havde lukket Øjnene, begyndte de en hviskende Samtale. Lidt efter lidt — da de troede,

at jeg sov — talte de saa meget højere, at intet Ord undgik mig.

Efter at lille Else en Tidlang havde kæmmet mit Haar og puslet omkring min Pande og mine Øjne, spurgte hun pludselig den lige overfor siddende Marta: „Du, hvor er jeg egentlig kommen fra?“

Marta er en meget drømmende lille Skabning; hun har tit nogle forunderlige Tanker og Paafund. Naar man saa pludselig taler til hende, kan hun blive ganske forskrækket og give helt forkerte Svar. Men kan hun faa Tid til at summe sig, da siger hun mange Gange et Ord, der daarligt falder sammen med dagligdags Tale, men snarere lyder som vidunderlig Fugletale for den, som forstaar den.

Langsomt gik det op for hende, hvad den lille Søster saa pludseligt og uventet havde spurgt om; men endnu saa hun kun forundret ud. Da spurgte den lille Else endnu en Gang: „Hvor er jeg saa kommen fra?“

Og nu kom Martas Svar: „Vorherre har sendt dig herved!“

„Har han smidt mig ned?“ Slog jeg mig da ikke ihjel?“

„Nu skal Du høre, Else, hvordan det er gaaet til,“ begyndte Marta.

Vorherre er jo oppe i Himmelen, han sidder paa en hel Bunke Skyer, og har en gylden Klædning paa og et langt hvidt Skæg. Og rundt om ham flyver der Engle, store og smaa med gyldne Vinger, og de reder og kruser Vorherres Haar og Skæg og synger om ham. Og saa var det engang, da de saadan puslede omkring Vorherre; da griber han med Haanden rask ud i Luften — saadan! ligesom man vil fange en Flue — og vips! saa har han ogsaa noget i Haanden, og det er en lille bitte, bitte Engel. Han lukker en lille Smule op — bare saa meget, at man kan kigge ind og se, hvordan det krabler rundt derinde, og saa siger han til den: Lille Englebarn! du skal ned paa Jorden. Der er nogen, der har bedt mig om et lille Barn!“

„Men jeg vil ikke!“ siger den lille Engel, „der er slet ikke morsomt nede paa Jorden, det har en af de andre sagt, som har været der nede. Man træder paa saadan noget skarp Jord, der gør ondt i de bare Fødder, og løber man mod noget med Hovedet,

saa gør det ondt, og naar man vil plukke Stikkelsbær, saa stikker man sig paa Torne, og naar man vil lege Møllehjul nede ved Vandet, saa bliver man ganske vaad paa Kjolen og paa Forklædet, og saa faar man bagefter Da-Da af Mor! Næh! jeg vil ikke derned!“

Saa svarer Vorherre: „Lad nu et Øjeblik være med at rykke i mit Skæg, og hør saa efter, hvad jeg vil sige dig! Nede paa den Jord, hvor du skal hen, har de en lille hvid Kanin med røde Øjne; den kan staa paa Bagbenene og snøtte med sin tredobbelte lille Snude, naar den mindste lille Pige giver den Kløver.“

„Er det mig?“ spurgte Else igen.

„Vent nu lidt“, vedblev Marta. — „Saa tager den lille Engel den kære Vorherre om Halsen og siger: „Ja, saa vil jeg nok derned med det samme!“

„Ikke saa voldsom, din lille Skælm! Du er jo nærvæd at kvæle mig!“ raaber Vorherre. Og jeg skal give dig en med, som passer paa, at du ikke støder dig, og at Stenene og